

REFRESHING

GERMANY

Wersja
polska

SWEDEN

FINLAND

POLAND

LITHUANIA

ESTONIA

Reconsider Design

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie (IDZ)

Wystawa „Reconsider Design” ma zachęcać do zastanowienia się nad rolą i odpowiedzialnością projektowania. Wpływ danego produktu na środowisko jest definiowany w znacznym stopniu już w fazie projektowania. Przejmowanie odpowiedzialności od samego początku oznacza tworzenie produktów, procesów i usług w taki sposób, aby przez cały swój cykl życia były przyjazne dla środowiska oraz zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Dobrymi przykładami projektów ekologicznych z regionu Morza Bałtyckiego są produkty i pomysły z różnych obszarów nauki, inkluzji społecznej i mobilności. Jako część „Ecodesign Roadshow” wystawa będzie prezentowana w różnych miejscowościach regionu Morza Bałtyckiego. Towarzyszące jej warsztaty i wydarzenia wniosą swój wkład w upowszechnianie ekodesignu jako formy tworzenia oraz będą przyczyniać się do wymiany wiedzy i doświadczeń.

Dziękujemy naszym partnerom, przede wszystkim Federalnemu Urzędowi Ochrony Środowiska (UBA) z Niemiec za profesjonalne ekspertyzy dotyczące wszelkich kwestii związanych z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki obiegowej, jak również centrom designu z Estonii, Finlandii, Litwy, Polski i Szwecji za interesującą wymianę idei oraz dobrą współpracę.

Przedmowa

Niemiecki Federalny Urząd Środowiska (UBA)

Liczba ludności na naszej planecie stale rośnie. Obecnie, w czerwcu 2017 r., Ziemię zamieszkuje ponad 7,5 miliarda ludzi, a do końca XXI wieku liczba ta ma wzrosnąć do 11 miliardów. Każda z tych miliardów osób, dzieci każdej z nich, a także dzieci tych dzieci mają prawo do godnego życia. Jednak wzrost dobrobytu i konsumpcji siłą rzeczy nie może być nieograniczony: istnieje tylko jedna Ziemia i nie da się jej podwoić czy potroić, by zapewnić takie zasoby, jakich potrzeba do utrzymania obecnego stylu życia ludzi. Dlatego też głównym wyzwaniem, któremu należy stawić czoła, jest takie przekształcenie naszego systemu gospodarczego, by umożliwić znacznie bardziej wydajne wykorzystanie zasobów i promować zamknięte obiegi materiałów oraz nowe wzorce konsumpcji. Zespół badaczy pod kierownictwem Johana Rockströma w Stockholm

Resilience Centre przedstawił układ dziewięciu „progów wytrzymałościowych planety” związanych między innymi ze zmianami klimatycznymi, zużyciem wody słodkiej, zmianami w użytkowaniu terenu i integralnością naszej biosfery. Są to granice, w ramach których społeczność ludzka może dążyć do zrównoważonego rozwoju, utrzymując ryzyko wystąpienia niepożądanego zmian systemowych na Ziemi na możliwym do kontrolowania poziomie. Innowacje o charakterze społecznym i technologicznym mogące przekształcać naszą gospodarkę i społeczeństwo muszą zatem mieścić się w tych granicach. Stąd kolejne wielkie wyzwanie: myśleć systemowo.

Design ma szczególną moc, by skierować tego rodzaju innowacje na ścieżkę prowadzącą do bardziej zrównoważonego modelu społeczeństwa. Wpływ produktu na środowisko określa się głównie w fazie projektowej. Jakie wybrano materiały i w jakich ilościach? Ile potrzeba opakowań? Jak wytrzymały jest produkt? Czy można go modernizować lub naprawiać? Jaką ilość energii elektrycznej pochłonie produkcja i używanie produktu? Ile paliwa potrzeba do transportu materiałów na miejsce produkcji, dystrybucji produktu wśród użytkowników i zbiórki zużytych materiałów do ponownego wykorzystania? Czy można zmniejszyć ilość substancji szkodliwych dla zdrowia i środowiska zawartych w produkcie lub wręcz zastąpić je innymi? Co dzieje się na koniec okresu eksploatacji produktu? Czy produkt jest przeznaczony dla jednej osoby, czy może być współdzielony w ramach systemu produktowo-usługowego?

Design to znacznie więcej niż wygląd. Projektanci i specjaliści ds. rozwoju produktu określają wydajność energetyczną i surowcową, obieg oraz sposób konsumpcji produktów i usług. Wpływają na wykorzystywane systemy i koncepcje biznesowe. Myśląc systemowo, projektanci mogą istotnie przyczynić się do zagwarantowania, że społeczeństwo uszanuje progi wytrzymałościowe planety. Unijna inicjatywa „EcoDesign Circle – Ecodesign as Driver of Innovation in the Baltic Sea Region («Ekodesign jako siła napędowa innowacji w regionie Morza Bałtyckiego»)” to zaplanowane na trzy lata przedsięwzięcie (2016–2019) wspierane przez program Interreg Region Morza Bałtyckiego i współfinansowane przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego kwotą 1,7 miliona euro. Promuje ono zrównoważony design przez wzmacnianie kompetencji z dziedziny ekodesignu w ośrodkach projektowych, małych i średnich przedsiębiorstwach, wśród wykładowców, zawodowych projektantów i inżynierów. Inicjatywa obejmuje dążenie do prezentowania poszczególnych dobrych przykładów, rozwiewania związanych z ekodesignem wątpliwości przedsiębiorców dzięki

ukazywaniu jego potencjału rynkowego, a także do zmniejszenia dystansu między know-how naukowców zajmujących się środowiskiem a niezbędnymi wśród projektantów kompetencjami i świadomością w dziedzinie ekodesignu. W tym celu powołano „Learning Factory for Ecodesign”, udostępnione będą także dodatkowe materiały szkoleniowe, np. filmy dotyczące wytwarzania produktów. Narzędzia „Ecodesign Audit” i „Ecodesign Sprint” opracujemy z myślą o określaniu, jaki poszczególne przedsiębiorstwa mają potencjał w obszarze zrównoważonego (prze)projektowania, i realizacji tego potencjału w ramach zorientowanego na design procesu. „Sustainability Guide” będzie pełnić rolę międzynarodowego, internetowego centrum zbierania informacji, inspiracji i sposobów realizowania projektów z zakresu ekodesignu. Objazdowa wystawa „Reconsider Design” odkrywa znaczenie ekodesignu, ukazując inspirujące historie sukcesów na tym polu.

Niemiecki Federalny Urząd Ochrony Środowiska (UBA) to główny partner projektu, współpracujący z sześcioma centrami designu Estonii, Finlandii, Niemiec, Litwy, Polski i Szwecji. Wspólny rozwój i organizacja działań projektowych partnerów wzmacnia ich relacje i dążenia w dziedzinie zrównoważonego designu.

„EcoDesign Circle” promuje zrównoważony model innowacji, kontynuując starania UBA. Innym przykładem jest Niemiecka Federalna Nagroda Ekodesign, przyznawana corocznie od 2012 r. przez Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie (IDZ) przy współpracy z Niemieckim Ministerstwem Środowiska.

„Najlepsi projektanci zawsze dokonują zmian” – mówił Cameron Tonkinwise, profesor designu na uniwersytecie w Nowej Południowej Walii. Zainspirujcie się wystawą „Reconsider Design” i włączcie się do dyskusji na temat tego, jak design i nowe modele biznesowe mogą przyczynić się do „dokonywania zmian”, by w ramach granic wyznaczonych przez naszą planetę budować zrównoważoną przyszłość.

Maria Krautzberger

Przewodnicząca Niemieckiego Federalnego Urzędu Ochrony Środowiska (UBA)

Niemiecki Urząd Ochrony Środowiska (UBA)

Niemiecki Urząd Ochrony Środowiska powstał w 1974 r. i jest główną niemiecką instytucją odpowiedzialną za ochronę środowiska w kraju. Jej siedziba znajduje się w Dessau. Około 1.500 pracowników zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami związanymi ze środowiskiem, w tym ograniczaniem ilości odpadów, ochroną klimatu oraz opracowywaniem kryteriów dla produktów oznaczonych znakiem „Blauer Engel” (Niebieskiego Anioła). Ich praca polega głównie na gromadzeniu i analizowaniu danych dotyczących stanu środowiska oraz prognozowaniu. Na podstawie tych informacji organy federalne, takie jak Niemieckie Ministerstwo Środowiska, otrzymują wskazówki dotyczące polityki środowiskowej. Informacje są również podawane do wiedzy publicznej. Ponadto UBA odpowiada na pytania obywateli. Nadrzędną misją UBA jest wczesne wykrywanie i ocena zagrożeń środowiskowych oraz szybkie opracowywanie realistycznych rozwiązań problemów. Ponieważ w dzisiejszych czasach ochrona środowiska jest zadaniem na skalę globalną, współpraca międzynarodowa stanowi ważną część obowiązków urzędu. W zakresie ekodesignu UBA bada oraz promuje wzorce produkcyjne i konsumpcyjne bezpieczne dla środowiska. We współpracy z Ministerstwem Środowiska, urząd funduje państwową nagrodę Ekodesignu. Nagroda jest przyznawana od 2012 r. za produkty, usługi i koncepcje o wysokich walorach środowiskowych i estetycznych.

Umweltbundesamt (UBA)
umweltbundesamt.de

Forum Designu w Finlandii

Utworzone w 1875 r. Forum Designu w Finlandii jest organizacją promującą wzornictwo w Finlandii, prowadzoną przez Fińskie Towarzystwo Rzemiosła i Wzornictwa. Jego rolą jest wspieranie rozwoju i konkurencyjności MŚP poprzez wykorzystanie designu i strategiczne nim zarządzanie. Forum oferuje usługi i informacje pomocne dla MŚP w ocenie, rozwoju i stosowaniu designu w taki sposób, by dawał im przewagę konkurencyjną. Celem Forum Designu w Finlandii jest pozyskiwanie oraz upowszechnianie informacji i wiedzy w zakresie wzornictwa, łączenie agencji designu z przyszłymi klientami, a także tworzenie nowych partnerstw. Forum Designu w Finlandii organizuje różnego rodzaju wydarzenia, seminaria, warsztaty i prezentacje. Nagrody przyznawane przez Forum: Fennia Prize, Kaj Franck Design Prize, Young Designer of the Year i Estlander Prize promują wiedzę o zastosowaniach i korzyściach designu. Forum Designu w Finlandii inicjuje i uczestniczy w krajowych oraz międzynarodowych projektach badawczych, a także tworzy sieci kompetencji. Członkowie Forum mają dostęp do najciekawszych projektów oraz możliwość uczestniczenia w bieżącym dyskursie dotyczącym designu i wywierania na niego wpływu. Od wielu lat Forum Designu w Finlandii organizuje wystawy oraz koncentruje się szczególnie na ekodesignie i społecznej odpowiedzialności biznesu.

Design Forum Finland
designforum.fi

Estońskie Centrum Designu to centrum rozwojowe powstałe w 2008 r. Centrum zajmuje się designem, łącząc ze sobą podmioty działające w tym sektorze. Celem jest pomoc w nawiązywaniu kontaktów pomiędzy projektantami, przedsiębiorcami, przedstawicielami sektora publicznego, decydentami i wszystkimi zainteresowanymi promowaniem rozwoju estońskiego wzornictwa. Praca Centrum polega na zwiększaniu widoczności designu i uświadamianiu wiążącej się z nim wartości dodanej. Dobry design to rozwiązanie przyjazne dla użytkowników i środowiska, sprawnie działające i wyznaczające kierunek innowacyjności zarówno w świecie biznesu, jak i w sektorze publicznym. Usługi świadczone przez Centrum opierają się na jego dwóch głównych celach. Po pierwsze – bycie pomostem w świecie designu i łączenie ze sobą designerów i klientów. Po drugie – mówienie o designie jako o wartości dodanej oraz dźwigni innowacyjności. W jaki sposób design tworzy wartość dodaną? Na to pytanie Estońskie Centrum Designu odpowiada w ramach warsztatów i szkoleń, programów szkoleniowych, wydarzeń zapoznawczych, think-tanków i seminariów. Centrum promuje dobre wzornictwo – najlepsze projekty otrzymując nagrodę Estonian Design Awards.

Eesti Disainikeskus
disainikeskus.ee

Będąc częścią Pomorskiego Parku Naukowo-Technologicznego Centrum Designu Gdynia wspiera rozwój sektorów kreatywnych, w tym firm i projektów w obszarze wzornictwa przemysłowego, grafiki użytkowej, multimedii, architektury i mody. Jest miejscem, gdzie mogą się spotkać projektanci, przedsiębiorcy, studenci oraz inni pasjonaci designu, aby razem pracować i promować inteligentny design. Na co dzień Centrum Designu Gdynia koordynuje inicjatywy oraz wydarzenia dotyczące designu, między innymi przez uczestnictwo w projektach międzynarodowych, działalność edukacyjną czy organizowanie wystaw i wydarzeń promujących wzornictwo, jak festiwal Gdynia Design Days. W pierwszej kolejności CDG jest miejscem spotkania designu i biznesu przez promowanie ścisłej współpracy pomiędzy projektantami a przedsiębiorcami – w szczególności przez uczenie przedstawicieli MŚP myślenia w kategoriach wzornictwa. Bogate doświadczenie Centrum w tym zakresie obejmuje prowadzenie projektów międzyregionalnych (takich jak Design EntrepreneurSHIP), których celem jest przekazywanie wiedzy, stymulowanie innowacyjności oraz rozwijanie dobrych praktyk w zakresie designu i powiązanych z nim dziedzin.

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia
Centrum Designu Gdynia (CDG)
centrumdesignu.gdynia.pl

Utworzone w 1968 r. Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie (IDZ) to stowarzyszenie prowadzące działalność niekomercyjną, którego celem jest promowanie wartości designu. Do członków IDZ należy ponad 200 przedsiębiorstw i agencji związanych z designem, a także instytucji oraz przedstawicieli ze środowiska kreatywnego. Poza wydarzeniami i spotkaniami networkingowymi, IDZ organizuje projekty i wydarzenia na skalę krajową i międzynarodową, angażując w nie reprezentantów ze świata polityki, kultury i nauki. Design to znacznie więcej niż wygląd. Rozwój produktów, procesów i usług ma na celu integrację funkcjonalnych, emocjonalnych i społecznych aspektów, które opierają się na rzeczywistych potrzebach ludzi. Jako siła

napędowa innowacji, design odgrywa ważną rolę w rozwiązywaniu problemów społecznych, środowiskowych i ekonomicznych. Od swojego powstania IDZ koncentrowało się na promowaniu zrównoważonego projektowania i może pochwalić się dużym doświadczeniem w dziedzinie ekodesignu.

IDZ | Internationales Design Zentrum Berlin e.V.
idz.de

Towarzystwo Litewskich Designerów to organizacja zrzeszająca profesjonalistów wśród litewskich projektantów. Powstała w 1987 r. jest organizacją non profit i jedyną na Litwie instytucją w sektorze designu posiadającą prawny status organizacji twórców. LDiS reprezentuje litewskie wzornictwo na arenie międzynarodowej, służy jako krajowe centrum designu i jest partnerem społecznym dla instytucji decyzyjnych. Ponadto LDiS stale poszerza swoją rolę jako pośrednika we współpracy pomiędzy sektorami nauki, biznesu, prywatnym i państwowym oraz społeczeństwem. Będąc na bieżąco z trendami innowacyjności, LDiS przyczynia się do budowy międzynarodowych sieci oraz promuje kluczową rolę designu w rozwiązywaniu globalnych problemów gospodarczych, społecznych, środowiskowych i innych. Podstawę filozofii LDiS stanowią zasady gospodarki obiegowej (circular economy), innowacyjności zorientowanej na człowieka i holistycznego podejścia. Od 2016 r. LDiS jest członkiem BEDA (Bureau of European Design Associations).

Lietuvos dizainerių sąjunga (LDiS)
ldis.eu

Celem Szwedzkiej Fundacji Designu Przemysłowego jest zwiększanie krajowej świadomości designu jako narzędzia konkurencyjności oraz czynnika stymulującego zrównoważony rozwój we wszelkiego rodzaju procesach innowacyjności. Celem SVID jest rozwój oraz pogłębienie rozumienia designu i metodologii designu w biznesie, sektorze publicznym, środowiskach naukowych i w społeczeństwie. Fundacja działa pomiędzy sektorami, łącząc ze sobą różne podmioty, upowszechniając wiedzę oraz wzmacniając potencjał rozwoju opierającego się na designie. SVID wspiera ten rozwój przez tworzenie platform oraz sieci stymulujących wzrost i dobrobyt szwedzkiego społeczeństwa.

SVID, Swedish Industrial Design Foundation
svid.se

DESIGN FORUM
FINLAND

EESTI DISAINI KESKUS — ESTONIAN DESIGN CENTRE

IDZ International Design Center Berlin

LEARNING

PLAYING

SWEDEN

01 Retoy

Przeciętny pięciolatek w Szwecji ma ponad 500 zabawek. Jednocześnie zindustrializowane społeczeństwo szwedzkie zużywa zasoby mniej więcej czterech globów ziemskich. Retoy pragnie uczyć wszystkie dzieci zrównoważonego podejścia do konsumpcji, jednocześnie uświadamiając im, ich rodzicom oraz osobom dorosłym będącym dla nich wzorem do naśladowania, jakie prawa przysługują dzieciom. Podczas organizowanych spotkań dzieci mogą wymieniać się zabawkami, którymi już się nie bawią, oddać je potrzebującym lub przerobić je w Retoy Lab. W toku tego procesu wyselekcjonowane zostają potencjalnie niebezpieczne zabawki zawierające toksyczne substancje chemiczne. Od 2011 roku wymieniono 70 tys. zabawek, dzięki czemu udało się zaoszczędzić 120 ton CO₂.

Retoy podnosi świadomość środowiskową wśród dzieci i dorosłych ucząc, że lepiej jest wymieniać się zabawkami, niż kupować nowe, oraz pokazując, jaki wpływ na środowisko mają materiały użyte w produktach. W Retoy dzieci mogą wymieniać się zabawkami i dowiadywać się, które materiały są przyjazne dla środowiska, a które nie. Mali klienci uczą się o konsumpcji okrężnej oraz o tym, jak chronić zasoby naturalne. Retoy stanowi dobry przykład nowej, inspirującej i zrównoważonej usługi. Stawiając na pierwszym miejscu przyszłość, nasze dzieci.

Szwedzka Fundacja Designu Przemysłowego

Lek för Hållbarhet
retoy.se

POLAND

02 TORP

Projekt TORP to koncepcja rewitalizacji stacji monitorującej znajdującej się na Zatoce Puckiej, w zachodniej części Zatoki Gdańskiej. Wybudowana w czasie II wojny światowej wieża torpedowa została pozostawiona na łaskę morza. Projekt zakłada odrestaurowanie historycznej stacji oraz przygotowanie powierzchni biurowych i mieszkalnych. Na zewnątrz możliwa będzie np. uprawa warzyw oraz zbieranie wody deszczowej. Obiekt ma być zasilany energią eklektyczną ze źródeł odnawialnych, a woda bezpowrotnie zużyta będzie oddzielnie zbierana i odprowadzana.

TORP to świetny przykład adaptacji porzuconego budynku, który nadal posiada niesamowity potencjał. Pozostałości niemieckiej torpedowni stały się inspiracją dla innowacyjnego pomysłu. Dzięki wyjątkowemu projektowi i doskonałemu zarządzaniu przestrzenią TORP zadowoli gości o najróżniejszych potrzebach. Ponadto TORP przyczyni się do popularyzowania historycznej i ekonomicznej wiedzy o Zatoce Puckiej.

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia
Centrum Designu Gdynia

MFRMGR / Marta Frejda, Michał Gratkowski
mfrmgr.pl

GERMANY

03 FLOW – Ponowne wykorzystanie mebli i sprzętu szkolnego

Każdego roku szkoły oraz władze publiczne pozbywają się w znacznych ilościach inwentarza, tj. mebli, sprzętu sportowego i materiałów do nauczania. Często przedmioty te są w pełni funkcjonalne i nadają się do ponownego użytku, jednak problemem okazuje się brak miejsca na ich przechowywanie i możliwości nawiązania odpowiednich kontaktów w celu przekazania ich osobom potrzebującym. FLOW, platforma brokerska i aukcyjna, może posłużyć jako pośrednik. Wykorzystany sprzęt zostaje udostępniony organizacjom społecznym lub wystawiony na aukcję.

FLOW to przykładowe przedsięwzięcie z zakresu projektowania usług, zrealizowa-

ne przez dwie projektantki z Hamburga, Regine Aicher i Ninę Nicolaisen. Materiały szkolne często są wyrzucane i marnotrawione. Aukcyjna platforma społeczna FLOW nadaje ton zrównoważonej konsumpcji oraz tworzy nowy system recyklingu, w ramach którego niepotrzebne meble i materiały lekcyjne są przekazywane do instytucji społecznych i kulturalnych. Pozwala to oszczędzać zasoby i w dużym stopniu zmniejszyć ilość generowanych odpadów. Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Regine Aicher, Nina Nicolaisen
schule-im-flow.de

LITHUANIA

04 UNO Parks

UNO Parks to parki przygody oraz place zabaw stworzone w oparciu o naturalne i nadające się do powtórnego zastosowania materiały. Do ich produkcji wykorzystano jedynie wypożyczone narzędzia oraz certyfikowane drewno. Aby stały się częścią środowiska naturalnego, teren, na którym zaplanowano ich ustawienie, zostaje wcześniej oczyszczony z odpadów przemysłowych i organicznych. UNO Parks są proste w naprawie i dostosowują się do potrzeb klienta, krajobrazu i marki. Adventure Architects realizowało już projekty w Chinach, Europie i Stanach Zjednoczonych. Firma oferuje swoim klientom i partnerom, a także studentom, uchodźcom i osobom bezrobotnym programy edukacyjne z dziedziny gospodarki obiegowej (circular economy) oraz ekodesignu.

UNO Parks to miniaturowy model gospodarki okrężnej oraz zrównoważonego rozwoju miejskiego, angażujący wielu różnych interesariuszy. Parki oferują rozrywkę oraz edukację, a także zajęcia prozdrowotne i relaksacyjne dla mieszkańców miast, uwzględniając potrzeby osób niepełnosprawnych i zmarginalizowanych grup społecznych. Ponadto w projekcie wzięto pod uwagę także ochronę środowiska miejskiego.

Towarzystwo Litewskich Designerów

Adventure Architects
unoparks.eu

GERMANY

05 CO₂-Kompass

Dzięki grze online CO₂-Kompass, Deutsche Bahn – jeden z największych pracodawców w Niemczech – chce podnieść poziom świadomości na temat skutecznego wykorzystania zasobów wśród swoich pracowników. Motywująca koncepcja gry CO₂-Kompass, zachęca uczestników zabawy z elementami rywalizacji do ograniczenia produkcji CO₂ w domu i w biurze. Praktyczne porady dotyczące codziennego funkcjonowania, jak np. wykorzystania papieru pochodzącego z recyklingu lub sposobu wydajnego ogrzewania domów.

CO₂-Kompass to gra internetowa, która w zabawny sposób mobilizuje konsumentów do zmniejszenia emisji CO₂. Jest dobrze zaprojektowana, łatwa w zrozumieniu i zachęcająca do udziału. Aplikacja jest zaawansowana pod względem technologicznym i dobrze dopasowana do marki. Mimo że pierwotnie została zaprojektowana dla pracowników Deutsche Bahn, zachęca do zmiany zachowania również na co dzień.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie
Erik Spiekermann, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

Scholz & Volkmer GmbH, na zlecenie
DB Mobility Networks Logistics AG
s-v.de

GERMANY

06 KOMPLOTT

Seria naklejek KOMPLOTT celuje w świadomość ekologiczną każdego z nas. Ilustracje w niekonwencjonalny i wesoły sposób równoważą codzienne „zbrodnie popełniane przeciw środowisku naturalnemu”, pomagając ograniczyć konsumpcję energii i zasobów naturalnych. Zaprojektowane w Fachhochschule Potsdam naklejki mogą także znaleźć zastosowanie w miejscach użyteczności publicznej, przychodniach lekarskich oraz szkołach.

Wysoka jakość wykonania grafiki i ekologiczny akcjonizm sprawiający przyjemność to cechy szczególne projektu KOMPLOTT. Różnorodny motyw przemawiający do

świadomości ekologicznej i dają do myślenia, a jednocześnie wywołują uśmiech, skłaniając do zastanowienia się nad własnym zachowaniem. Problemy, takie jak zużycie lub marnotrawstwo zasobów i nieprzemysłane, pochopne wyrzucanie rzeczy, zostały celnie zobrazowane w jasny, prosty i graficzny sposób.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Janina Prenzing, Iven Sohmann
ivensohmann.de

FINLAND

07 Carbon Sink Design Studio

Drewno pochodzący z atmosfery dwutlenek węgla (CO₂) będący jednym z gazów cieplarnianych. Projekt badawczy Carbon Sink Design Studio promuje współpracę interdyscyplinarną poświęconą temu zagadnieniu. Studenci kierunków projektowych i inżynierskich współpracują z przedsiębiorstwami, aby wspólnie opracować innowacyjne prototypy, dzięki którym możliwe będzie zastąpienie surowców kopalnych zrównoważonymi zasobami. Celem projektu jest wytworzenie ekologicznych produktów, wypracowanie zrównoważonego modelu gospodarczego oraz opracowanie nowych form współpracy. Projekt jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Carbon Sink Design Studio to interdyscyplinarny projekt wspólnie realizowany przez Uniwersytety Nauk Stosowanych w Tampere i Lahti oraz Forum Designu w Finlandii. Studenci, specjaliści z dziedzin leśnictwa i twórcy wspólnie opracowują nowe sposoby działalności oraz bioprodukty i bioprojekty. Efektem są nowe, zrównoważone, węglowo neutralne rozwiązania w produktach.

Forum Designu w Finlandii

Hiilinielu Design Studio
Design Forum Finland
Lahti University of Applied Sciences
Tampere University of Applied Sciences
hiilinieludesign.fi

CONSUMING EATING

POLAND

08 Biotrem

Jednorazowa zastawa stołowa Biotrem jest w pełni biodegradowalna – poprzez kompostowanie – w zaledwie trzydzieści dni. Otręby pszenne to produkt uboczny powstający podczas mielenia ziaren pszenicy. W procesie produkcyjnym zastawy Biotrem wykorzystywane są jedynie czyste, jadalne otręby pszenne oraz niewielka ilość wody. Produkt ten nie zawiera żadnych dodatków chemicznych, dzięki czemu jest bezpieczny dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego. Mniej więcej tona otrębów pszennych to 10 tysięcy jednorazowych talerzy lub misek. Zastawa stołowa Biotrem może być stosowana do podawania gorących lub zimnych posiłków, nadaje się także do piekarników i kuchenek mikrofalowych.

Naczynia i sztuce produkcji Biotrem urzekają swoją prostotą i innowacyjnością. Dzięki użyciu biodegradowalnych materiałów mogą zastąpić tony jednorazowych naczyń plastikowych, które zanieczyszczają środowisko. Dania serwowane na takich talerzach zawsze będą pięknie się prezentować, a my możemy cieszyć się z posiłku w pięknych naczyniach.

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia
Centrum Designu Gdynia

BIOTREM SP. Z O.O.
biotrem.eu

GERMANY

09 Culinary Misfits

Ziemniaki o nieregularnym kształcie, marchewki z trzema nogami, przerośnięte cukinie – warzywa i owoce, które nie spełnia-

ją standardów wizualnych kwalifikujących je do sprzedaży, są często eliminowane i wyrzucane na ogromną skalę. Celem projektu Culinary Misfits jest zapobieganie marnotrawieniu żywności. Poprzez cykl warsztatów tematycznych, osoby prowadzące projekt zapoznają przedsiębiorstwa i prywatne grupy, a także dzieci i młodzież z kulturą jedzenia, aby zacząć znów je doceniać. Culinary Misfits oferuje także usługi cateringowe. Warzywa i owoce pochodzą wyłącznie z lokalnych upraw ekologicznych.

Warzywa w supermarketach wyglądają co prawda doskonale, oznaczają jednak często utratę smaku i różnorodność oraz jednocześnie niewyobrażalne marnotrawstwo. Warzywa i owoce niespełniające wymaganych standardów są odrzucane i utylizowane, jeszcze zanim opuszczą pole. Projekt Culinary Misfits promuje zdrową i sprawiedliwą kulturę żywności, przypominając o wartości żywności. Bogactwo i piękno natury uwidacznia się właśnie w niedoskonałościach i odmienności.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Lea Brumsack, Tanja Krakowski
culinarymisfits.de

GERMANY

10 Kaffeeform

Zastawa stołowa Kaffeeform została wyprodukowana z odpadów pochodzących z kawy zmieszanych z trocinami i biopolimerami. We współpracy z berlińskimi zakładami pracy chronionej fusy z kawy pozyskiwane są z lokalnych restauracji i kawiarni, a następnie suszone, pakowane i wysyłane. W dalszej kolejności fusy są poddawane obróbce w zakładzie produkcyjnym w Badenii-Wirtembergu, w którym odpady zmieniane są w nowy produkt. Pachnąca kawą zastawa stołowa jest lekka, wytrzymała i łatwa do mycia. Zastawa Kaffeeform może zostać zamówiona w sklepie internetowym lub kupiona w wybranych kawiarniach i punktach usługowych.

Po kilku latach eksperymentów nad pomysłem niemieckiego projektanta Juliana Lechnera, aby stworzyć coś trwałego i zrównoważonego ze starych ziaren kawy,

powstał zupełnie nowy materiał gotowy do wykorzystania w produkcji. Kaffeeform jest wykonany z odzyskanych ziaren kawy i surowców odnawialnych. Jest lekki, trwały i wytrzymały. Czy mógłby mieć lepsze zastosowanie niż jako materiał do produkcji filiżanek do kawy?

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Kafform UG,
Julian Lechner
kaffeeform.com

FINLAND

11 RePack

RePack to bazujące na gospodarce obiegowej usługa z zakresu ponownego wykorzystywania opakowań dla sklepów internetowych oraz ich klientów: opakowania, w których dostarczono zamówiony towar, mogą zostać w dogodny sposób zwrócone, a następnie ponownie wykorzystane. Użytkownicy RePack mogą zwrócić opakowanie, składając je do rozmiaru listu i wrzucając do skrzynki pocztowej w dowolnym miejscu na świecie, zupełnie za darmo. Kiedy opakowanie zostanie zwrócone, użytkownik automatycznie otrzymuje zwrot kosztów w postaci kuponu, który może zostać wykorzystany w sklepie uczestniczącym w akcji. Torby zakupowe mogą zostać wykorzystane nawet dwadzieścia razy. Ponowne wykorzystanie opakowań pozwala ograniczyć ilość produkowanych śmieci o 90%, a emisję CO₂ o 80%. Projekt ten zwiększa zadowolenie klientów sklepów internetowych, podnosi sprzedaż i eliminuje śmieci.

Popularność zakupów online zwiększa życie różnego typu opakowań. Specjalnie zaprojektowana paczka wysyłkowa wielokrotnego użytku RePack to praktyczne rozwiązanie na ten coraz większy problem. Co za ciekawe połączenie produktu, usługi i nowego modelu biznesowego.

Forum Designu w Finlandii

RePack
originalrepack.com

POLAND

12 soulbottles

soulbottles to szklane butelki wielokrotnego użytku, ze zamknięciami wykonanymi ze stali nierdzewnej, ceramiki i naturalnego kauczuku. Ze względu na to, że butelki nie zawierają plastiku, nie dochodzi do zanieczyszczenia napoju substancjami szkodliwymi czy środkami zmiękczejacymi. Butelki są produkowane w Niemczech, w zakładzie w którym się dba o najwyższe standardy etyczne pracy, a technologia produkcyjne są przyjazne dla środowiska. Urozmaicone motywy na butelkach są tworzone przez projektantów z całego świata. Projekt wspiera również różne inicjatywy umożliwiające dostęp do czystej wody pitnej, np. od każdej sprzedanej butelki jedno euro przekazywane jest organizacji Viva con Agua St. Pauli z Hamburga.

soulbottles to przykład zastosowania zrównoważonej gospodarki w codziennym życiu. Te lokalnie produkowane, pięknie zaprojektowane butelki stanowią doskonałą alternatywę dla butelek plastikowych. Można je napełniać wodą z kranu, co pozwala nie tylko zmniejszyć zużycie plastiku i niepotrzebny transport, ale również zaoszczędzić pieniądze.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Soulproducts GmbH
soulbottles.de

GERMANY

13 Original Unverpackt

Każdego roku na jednego mieszkańca Niemiec przypada prawie pół tony śmieci – znaczna ich część to plastik wykorzystywany do pakowania żywności. Supermarket Original Unverpackt zaproponował rozwiązanie dla tego problemu. W sklepie nie stosuje się jednorazowych opakowań, a wszelkie produkty mogą zamiast tego zostać zapakowane w pakowalni – od ziaren, przez płyny, po zboża. Poza eliminowaniem śmieci, projekt służy także rozpowszechnianiu informacji o recyklingu i zerowym poziomie odpadów. Original Unverpackt prowadzi także kursy internetowe, których uczestnicy mogą dowiedzieć się w jaki sposób mogą sami prowadzić supermarket wolny od

opakowań. Supermarket działa obecnie w Berlinie, a ponadto prowadzony jest sklep internetowy.

Zasadniczo zakupy w typowym supermarkecie wiążą się z dużą liczbą wyrzucanych opakowań. Plastik, w który jest pakowana żywność, nie tylko jest szkodliwy dla środowiska, ale i zawiera niebezpieczne dla zdrowia zmiękczacze. Original Unverpackt, pierwsza sieć supermarketów w Niemczech, która całkowicie wyeliminowała jednorazowe opakowania, pokazuje, że można inaczej.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Original Unverpackt GmbH
original-unverpackt.de

LITHUANIA

14 GIRIA

GIRIA to kolekcja naczyń wykonanych z liści i pyłu z kory jesionu, dębu i sosny. Wykorzystane materiały nadają jej unikalną teksturę, różnorodną kolorystykę oraz chropowatą powierzchnię. Zastawa stołowa została wykonana ręcznie, a następnie naoliwiona i suszona przez kilka tygodni. Każdy przedmiot jest niepowtarzalny i zmienia się wraz z upływem czasu, w zależności od sposobu jego wykorzystania. Już sam projekt podnosi wartość odpadów naturalnych, zamieniając je w cenne i pożądane przedmioty.

Estetyka i procesy produkcyjne GIRIA nawiązują do korzeni litewskiej kultury, kiedy instynktowny dla człowieka związek z naturą stanowił ważną część życia codziennego.

Towarzystwo Litewskich Designerów

Evelina Kudabaitė
evelinakudabaite.com

ENABLING VIMING

POLAND

15 SollinEr

Łódź SollinEr zasilana jest za pomocą paneli słonecznych zamontowanych na automatycznie wysuwanych i chowanym dachu. Jednostka może osiągać prędkość do 12 km/h. Cichy silnik pracuje nawet w pochmurny dzień. Kiedy baterie są w pełni naładowane, łódź może płynąć nocą przez 18 godzin. Dzięki aerodynamicznej budowie opór wody jest wyjątkowo niski. Zastosowanie lekkich materiałów pozwoliło na obniżenie masy łodzi. Tym samym udało się zapewnić wyższy poziom satysfakcji z pływania i ograniczyć zużycie zasobów.

Ten cudowny projekt sprawia, że żeglowanie stanie się jeszcze przyjemniejsze. Łódź firmy Green Dream Boats ma prawie zerową emisję dwutlenku węgla, a do jej produkcji użyto wyłącznie naturalnych źródeł energii. Nowoczesny silnik elektryczny gwarantuje cichy i wygodny rejs. Ponadto SollinEr jest bardzo stylowa – wykonana w nowoczesnym, minimalistycznym stylu. To zdecydowanie łódź ekologicznej przyszłości.

Pomorski Park Naukowo-Technologiczny Gdynia
Centrum Designu Gdynia

Green Dream Boats
greendreamboats.com

GERMANY

16 Inspiro

Kluczowymi elementami w projekcie platformy metra Inspiro była efektywność energetyczna oraz troska o środowisko natu-

ralne – od etapu produkcji do codziennego użytkowania, a także całkowita zdolność do ponownego przetworzenia. Masa sześciowagonowego składu została obniżona o około 18 ton dzięki zastosowaniu lekkiej konstrukcji i obudowy zoptymalizowanej pod względem ciężaru. Przyjemnie wykończone wnętrza sprawia, że pasażerowie milej spędzają czas w podróży i częściej korzystają z metra.

Platforma metra dla transportu publicznego charakteryzuje się zmniejszonym zużyciem materiałów i energii oraz wysoką zdolnością do recyklingu. Jej wartość dodaną stanowi zwiększona wygoda korzystania dla pasażerów. Środki transportu publicznego są poddawane modernizacji, co ma zachęcić do rezygnacji z prywatnych samochodów na rzecz transportu publicznego.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie
Prof. Günter Horntrich, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

Design: BMW Group DesignworksUSA
Siemens AG
siemens.com

GERMANY

17 StreetScooter

Przedsiębiorstwo StreetScooter opracowało pojazd o napędzie elektrycznym specjalnie dla Deutsche Post. Przyjazny dla środowiska naturalnego pojazd elektryczny został zaprojektowany z myślą o wymaganiach związanych z dostarczeniem listów i przesyłek, aby zmniejszyć obciążenie fizyczne listonoszy. Lekka konstrukcja pozwala utrzymać koszty produkcji na niskim poziomie, a system modułowy umożliwia produkcję różnych wersji pojazdu.

Ta koncepcja przyjaznego dla środowiska samochodu dostawczego robi wrażenie przede wszystkim funkcjonalnością designu przystosowanego do potrzeb kierowców i pasażerów. Wyeliminowanie silnika spalinowego daje całkowicie nowe możliwości w zakresie projektowania pojazdów. Do tej kwestii można podejść w innowacyjny sposób. Napęd elektryczny i lekka konstrukcja zostały połączone z nowatorskim projektem, z korzyścią dla ochrony środowiska. Mobilność

elektryczna dostała nowy zastrzyk energii. Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie Rita Schwarzelühr-Sutter, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

StreetScooter GmbH
streetscooter.eu

GERMANY
18 CoremanNet

CoremanNet pozwala na realizację założeń gospodarki obiegowej dzięki zastosowaniu pomysłu rozwiązania IT oraz międzynarodowej sieci logistycznej. Jednym z przykładów postępowania zgodnego z zasadami gospodarki obiegowej jest przetwarzanie zużytych części w obrębie przemysłu samochodowego. Zużyte części są zbierane, identyfikowane, poddawane ocenie, a następnie sortowane, zanim przekazane zostaną do odpowiedniego zakładu w celu ich ponownego przetworzenia. W czasie tego procesu części są rozmontowywane, czyszczone i wymieniane. Elementy poddane przeróbce, wszystkie o jednakowej jakości, są tańsze niż nowe części i pozwalają chronić środowisko naturalne, oszczędzając emisję CO₂, energię i surowce.

CoremanNet stworzył międzynarodowy system gromadzenia, rewitalizacji i ponownego wykorzystania zużytych części samochodowych. Tym, co przekonuje do tej usługi, jest sposób, w jaki zamyka cykle materiałowe i przyczynia się do znacznej oszczędności zasobów. Co więcej, pomysł nadaje się do wykorzystania również w innych obszarach.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie Dr. Dietlinde Quack, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

Circular Economy Solutions GmbH
coremannet.com

LITHUANIA
19 Recykling i upcykling zużytych pojazdów

Organizacja charytatywna „Tevonamai” angażuje się w proces resocjalizacji byłych więźniów. Oferując programy szkoleniowe

kładące nacisk na umiejętności osób, które opuściły zakład karny, organizacja stwarza nowe możliwości biznesowe. Jeden z tych programów szkoleniowych poświęcony jest recyklingowi i upcyklingowi zużytych pojazdów. Byli więźniowie są rekrutowani na potrzeby warsztatów i serwisów samochodowych, gdzie zajmują się demontażem uszkodzonych części samochodowych w celu przeprowadzenia naprawy i przygotowania ich do ponownego wykorzystania lub sprzedaży. W ten sposób projekt pozwala na wprowadzenie do łańcucha produkcyjnego wyeliminowanych elementów, a także umożliwia byłym więźniom powrót do aktywności zawodowej i społeczeństwa. Organizacja jest także zaangażowana w nadzorowaniu poziomu zanieczyszczenia: wspólnie z firmą partnerską produkuje i dystrybuje środki probiotyczne do oczyszczania ścieków i wody.

Naprawa, regeneracja i ponowne wprowadzenie na rynek starych samochodów oraz ich upcykling to przykład modelu gospodarki okrężnej. Nowością w tym projekcie jest resocjalizacja byłych więźniów przez programy edukacyjne i szkoleniowe.

Towarzystwo Litewskich Designerów

Tevo namai
tevonamai.lt

SWEDEN
20 Peepoo

W 2015 roku około 2,5 miliarda osób na całym świecie było pozbawionych dostępu do urządzeń sanitarnych. Brak higieny jest głównym czynnikiem rozpowszechniania się biegunki i cholery, które każdego roku zabijają ponad milion dzieci. Peepoo to osobista toaleta jednorazowego użytku, która dezynfekuje ludzkie ekskrementy w krótkim czasie po jej użyciu, dzięki czemu odchody nie zanieczyszczają środowiska naturalnego oraz otaczających ekosystemów. Ergonomiczna budowa i wykorzystanie minimalnej ilości materiałów niezbędnych do zapewnienia maksymalnej higieny sprawia, że koszt wyprodukowania Peepoo utrzymywany jest na niskim poziomie. Mając na uwadze fakt, że Peepoo jest osiągalny dla osób dysponujących bardzo ograniczonymi środkami, pozwala on zapewnić odpowiedni standard higieny wszystkim użytkownikom.

„Czy design może zmienić świat?”– Peepoo to jeden z tych projektów, które odpowiadają na to pytanie głośnym „tak!”. Jakie to proste, a jednocześnie genialne rozwiązanie jednego z najbardziej palących problemów ludzkości! Na pierwszy rzut oka to „wyczajna” torba biodegradowalna. W rzeczywistości jest to wysoce zaawansowany system sanitarny, który nie wymaga wody, zabija bakterie, wytwarza nawozy, jest produkowany masowo i może być stosowany wszędzie, nawet w slumsach i fawelach czy na terenach dotkniętych klęską żywiołową.

Szwedzka Fundacja Designu Przemysłowego

Peepoople
peepoople.com

SWEDEN
21 Better Shelter

Better Shelter zaprojektowano z myślą o udzielaniu pomocy milionom osób, które uciekają przed konfliktami zbrojnymi, przesładowaniami lub klęską żywiołową. Jest to tymczasowy dom składający się z jednego pomieszczenia, który posiada półtwarde, nieprzezroczyste ściany. Better Shelter ma cztery okna, zamykane drzwi i wysoki dach, dzięki czemu jego użytkownicy mogą stanąć w nim w wyprostowanej pozycji. Modułowa konstrukcja sprawia, że może on być wykorzystywany do różnych celów i w różnych miejscach. Domek może zostać zakotwiczony w ziemi i ma chronić przed deszczem, śniegiem i silnym wiatrem. Bardzo łatwo daje się rozmontować, przenieść i ponownie zmontować. Poszczególne części domku Better Shelter mogą zostać indywidualnie wymienione, a dach i panele ścienne nadają się do recyklingu. Lampy zasilane promieniami słonecznymi zapewniają światło po zmroku. Domy mają zapewnić użytkownikom wyższy poziom bezpieczeństwa.

Better Shelter produkuje domy, które pomagają ratować życie i przyczyniają się do zrównoważonej odbudowy obszarów dotkniętych klęską żywiołową lub konfliktem zbrojnym. Mając na względzie potrzeby użytkowników oraz stosując racjonalne podejście do projektowania, produkcji i logistyki, Better Shelter tworzy przystępne

budynki zastępcze lub stałe. Aby zapewnić zrównoważony rozwój, musimy tworzyć oraz wspierać działania i strategię, które usuwają przeszkody uniemożliwiające ludziom zaspokajanie ich podstawowych potrzeb. Jak dach nad głową, Better Shelter zapewnia ciepło i bezpieczeństwo w sytuacji kryzysowej. Odpowiednie warunki socjalne i fizyczne są podstawą zrównoważonego rozwoju.

Szwedzka Fundacja Designu Przemysłowego

Better Shelter
bettershelter.org

GERMANY
22 SOLARKIOSK

SOLARKIOSK zapewnia czystą i przystępną cenowo energię tym regionom, które musiały dotychczas polegać na kosztownej, zanieczyszczającej środowisko naturalne energii. Działa on jako niezależne źródło energii na potrzeby ludności wiejskiej mieszkającej na obszarach pozbawionych dostępu do mediów. Panele słoneczne i baterie generują energię słoneczną niezależnie od sieci energetycznej. Stacja może działać przez trzy dni po zaledwie pięciogodzinnej ekspozycji na promienie słoneczne i posłużyć do naładowania telefonu lub schłodzenia napojów. SOLARKIOSK zapewnia ponadto model biznesowy, działając we współpracy z lokalnymi mieszkańcami i wpływając na rozwój ich społeczności. Komponenty elektryczne zostały wyprodukowane w Niemczech, a pozostałe części powstają z lokalnych materiałów. SOLARKIOSK może stanąć w dowolnym miejscu dzięki modułowej konstrukcji zaprojektowanej przez firmę GRAFT.

SOLARKIOSK to przekonujący projekt, zarówno za sprawą całościowej koncepcji, jak i jej kreatywnej realizacji. Dzięki niemu lokalna społeczność zyskuje dostęp do energii słonecznej. Ponadto stwarza on podstawy do tworzenia małych, lokalnych przedsiębiorstw oraz służy jako miejsce spotkań.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie Dr. Dietlinde Quack, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

SOLARKIOSK AG,
założona przez GRAFT GmbH i Andreas Spiess
solarkiosk.eu

SWEDEN

23 RagBag

RagBag umożliwia nieskomplikowane przekazanie odzieży nowej i używanej. Złożona stroną wewnętrzną na zewnątrz torba na zakupy zmienia się w ostemplowaną torbę wysyłkową. Wystarczy tylko włożyć do niej odzież przeznaczoną do przekazania i wrzucić do skrzynki. Osoby uczestniczące w akcji wspierają organizacje pozarządowe oraz wydłużają żywotność przekazanej odzieży. Projekt został zainicjowany przez markę oferującą zrównoważoną modę Uniforms for the Dedicated.

RagBag pomaga zmienić zachowanie i przypomina o cyklu życia ubrań. Jest prostym i oczywistym produktem, który zachęca do recyklingu i wielokrotnego używania produktów. RagBag jest inspiracją dla innych sektorów przemysłu a także osób zainteresowanych designem. To przykład sposobu na zmianę zachowań konsumpcyjnych na bardziej zrównoważone i świadome.

Szwedzka Fundacja Designu Przemysłowego

DDB

theragbag.se

FINLAND

24 PuzzlePhone

PuzzlePhone to bardzo wytrzymały smartfon posiadający trzy łatwe do wymiany moduły: układ elektroniczny o neuralgicznym znaczeniu, wyświetlacz i baterię. Dzięki temu PuzzlePhone można łatwo rozbudować, dostosować do własnych potrzeb i naprawić. Ponadto PuzzleLab oferuje firmom i markom, które chciałyby przyłączyć się do projektu, gotowe standardy: PuzzlePhone Open Standard zapewnia, że oprogramowanie, akcesoria i nowe wersje programu są w pełni kompatybilne i wymienne. Smartfon jest zaprojektowany, skonstruowany, wyprodukowany i zmontowany w Europie, a prace nad jego dalszym rozwojem nadal trwają.

Filozofia designu PuzzlePhone opiera się na użyteczności, zrównoważonym rozwoju i pięknie, a także na optymalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów, materiałów

oraz form funkcjonalnych. Telefon składa się z trzech modułów. Jeśli jeden z modułów zepsuje się lub wymaga unowocześnienia, można go naprawić lub zastąpić nowym. Aby zminimalizować transport, zrównoważony ekosystem biznesowy PuzzlePhone może być kopiowany w dowolnym miejscu na świecie. Mądry, możliwy do udoskonalenia, inteligentny design wykonany w Europie.

Forum Designu w Finlandii

Circular Devices Oy
puzzlephone.com

DRESSING WEARING

GERMANY

25 Sustainability and Other Stories

Czy gospodarka obiegowa jest w stanie podzielić paradoks fast fashion i zrównoważonego rozwoju? Sustainability and Other Stories to zarówno tytuł prowadzonych badań, jak i nazwa kolekcji. W celu zapewnienia cyrkularności każdy element kolekcji został wykonany inną techniką. Celem projektu jest uwypuklenie politycznej roli designu oraz przeanalizowanie powiązania między konsumpcją i zachowaniami społecznymi w zglobalizowanym świecie.

Większość ludzi lubi modę i lubi dobrze się ubierać, zwłaszcza na specjalne okazje. Prezentowana kolekcja z założenia ma krótki cykl życia, ale w całości nadaje się do recyklingu. Praca studencka o bardzo wysokim standardzie, charakteryzuje się kompleksowym podejściem do złożonej

problematyki zrównoważonego rozwoju.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie Prof. Anna Berkenbusch, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

MAYYA SALIBA
design & sustainability
mayyasaliba.com

GERMANY

26 PYUA – Ecorrect Outerwear

Specjalizująca się w projektowaniu odzieży funkcjonalnej marka Pyua wytwarza zimową odzież sportową z poddanych recyklingowi lub nadających się do recyklingu materiałów w oparciu o tzw. Closed-Loop Recycling System. System ten pozwala unikać marnowania zasobów i redukuje poziom emisji CO₂. Wypełnienie niezawierające fluorowodoru - poliestrowa powłoka Climacool - została specjalnie zaprojektowana do celów impregnacyjnych, jest wolna od jakichkolwiek substancji zanieczyszczających środowisko. Oferowane usługi naprawcze wydłużają żywotność produktu.

Za tą odzieżą stoją niezmienna troska o środowisko i inteligentny rozwój produktu, zwłaszcza w kwestiach unikania PVDF (Polifluorek winylidenu), wykorzystania odzyskiwanych włókien, zdolności do recyklingu oraz systemu odbioru starej odzieży. Ubrania są stylowe, funkcjonalne, kultowe dla znawców, cechuje je żywa kolorystyka. Twórcy znają swój produkt i łańcuch produkcyjny, a efektem końcowym jest wiarygodny i innowacyjny ekodesign.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie Prof. Friederike von Wedel-Parlow, członek jury Niemieckiej Federalnej Nagrody Ekodesign

Sportsman's Delight GmbH
pyua.de

FINLAND

27 Pure Waste Textiles

Pure Waste Textiles wytwarza przędze, tkaniny i gotową odzież pochodzącą w 100% z recyklingu. Surowiec na tkaniny odbierany jest z dwóch głównych źródeł – są to ścinki z fabryk zajmujących się krojeniem, szyciem i

wykańczaniem oraz odpady przędzalniane z tkalni. Odpowiednie posegregowane kolorystycznie i jakościowo zostają ponownie przetworzone na włókna. W zależności od ich ostatecznego przeznaczenia, odpady bawełniane mogą zostać zmieszane z chemicznie przetworzonymi włóknami poliestrowymi lub wiskozowymi, a następnie zmienione w przędzę. Przędze dziergane lub tkane zostają poddane procesowi wykończenia i cięcia, tworząc produkt finalny. W procesie nie stosuje się szkodliwych środków chemicznych. Każda koszulka Pure Waste T-shirt oszczędza 2,7 tys. litrów wody w porównaniu z koszulką wykonaną z nowych materiałów. 90% energii wykorzystanej do produkcji pochodzi z odnawialnych źródeł energii.

Bez zużywania wody, i wykonane w 100% z odzyskanej bawełny. Takie jest założenie firmy Pure Waste Textiles specjalizującej się w produkcji odzieży oraz dodatków w sposób zrównoważony i przyjazny dla środowiska. W produkcji wykorzystywane są jedynie resztki materiałów z przemysłu tekstylnego, przeznaczone do utylizacji. Tkaniny są dzielone na włókna i tkane na nowo. Dzięki temu, że materiały są sortowane według kolorów, unika się procesów farbowania.

Forum Designu w Finlandii

Pure Waste Textiles LTD.
purewastetextiles.com

GERMANY

28 Kleiderei

Kleiderei to wypożyczalnia odzieży. Po opłaceniu abonamentu użytkownicy otrzymują co miesiąc przesyłkę z czterema elementami odzieży. Odzież jest dostosowana do indywidualnych preferencji użytkownika, dlatego podczas rejestracji w serwisie konieczne jest wypełnienie kwestionariusza. W ofercie znajduje się odzież pochodząca od młodych marek modowych, wyselekcjonowana odzież vintage lub odzież przekazana. Projekt ten umożliwia urozmaicenie własnej garderoby oraz wypróbowanie nowych stylów, a jednocześnie chroni przed fast fashion lub nadmiernym kupowaniem. Odzież może także zostać wypożyczona w sklepie stacjonarnym mieszczącym się w Kolonii w Niemczech.

Kleideri to alternatywa dla społeczeństwa generującego duże ilości odpadów: „używaj, zamiast mieć na własność”, dziel się, wymieniaj się i pożyczaj. Jeśli przestaniemy ciągle robić zakupy oraz gromadzić posiadane rzeczy, będziemy oszczędzać zasoby i jednocześnie wzmacniać poczucie więzi społeczny.

Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie

Kleideri Hamburg GmbH
kleideri.com

ESTONIA 29 Upmade

Odzież produkowana w tradycyjny sposób generuje około 18% odpadów tekstylnych. Upmade stosuje upcykling na skalę przemysłową i ogranicza ilość produkowanych odpadów. Dzięki oprogramowaniu Upmade nadmiar materiałów zmieniany jest w odzież. Odpady są tym samym ponownie wprowadzane do łańcucha konsumpcyjnego. Upmade redukuje koszty produkcyjne i emisję CO₂, oszczędzając energię i wodę. Projekt zapewnia rentowne i możliwe do wyskalowania rozwiązanie problemu odpadów tekstylnych dla wszystkich marek odzieżowych, niezależnie od ich wielkości. Marki i producenci stosujący metody Upmade mogą otrzymać stosowny certyfikat.

Przemysł tekstylny zostawia jeden z największych śladów ekologicznych na świecie. Metoda Upmade opracowana w odpowiedzi na ten problem przez Reet Aus jest stosowana w małych i dużych przedsiębiorstwach na całym świecie, wywierając coraz większy wpływ na przemysł. Po trzech latach funkcjonowania dzięki Upmade udało się zaoszczędzić 128.700.000 litrów wody i 8.250 kg tkanin, które nie wyładowały na wysypiskach śmieci. Metoda Upmade została nagrodzona podczas Światowego Forum Ekonomicznego nagrodą „The Circulars” dla gospodarki okrężnej, co świadczy o tym, że jest bardzo ważna i że problem odpadów tekstylnych jest dostrzegany na najwyższych szczeblach.

Estońskie Centrum Designu

Aus Design LLC.
upmade.org

ESTONIA 30 Reet Aus

Projektantka Reet Aus jest oddana koncepcji slow fashion. Jej upcyklingowa kolekcja została całkowicie wykonana z odpadów tekstylnych powstałych w toku procesu produkcyjnego. Kolekcje opierają się na metodzie Upmade, przemysłowej metodzie upcyklingowej, którą sama opracowała. Metoda ta polega na dokładnej analizie cyklu życia danej części garderoby i pozwala na ponowne wprowadzenie odpadów tekstylnych do łańcucha produkcyjnego. Kolekcja „Reet Aus” jest zatem bardzo wydajna. Na przykład każdy Up-shirt pozwala zaoszczędzić 91% wody i 87% energii, a także wytwarza 80% mniej CO₂ w porównaniu z koszulką wyprodukowaną w konwencjonalny sposób.

Reet Aus to wizjonerska designerka, bardzo aktywna zarówno na polu akademickim, jak i naukowym. Między innymi twórczyni certyfikatu Upmade. Ponadto prowadzi badania w zakresie upcyklingu. Reet Aus jest też autorką własnej marki, dla której projektuje i produkuje kolekcje odzieży z upcyklingu. To prawdziwa rewolucjonistka, niezłomnie dążąca w swoich działaniach do wyeliminowania wszystkich odpadów tekstylnych na świecie. Stale udowadnia, że inteligentny design może pozwolić na ponowne użycie ton niewykorzystanych tekstyliów i zaoszczędzić surowce naturalne używane do ich produkcji.

Estońskie Centrum Designu

Aus Design LLC.
reetaus.com

Stopka redakcyjna

Reconsider Design
Roadshow in the Baltic Sea Region

Wydawca
International Design Center Berlin
Am Park 4, 10785 Berlin
Germany

Zarządzanie projektem i redakcja
Jutta Brinkschulte
Ingrid Krauß
Patrick Liwitzki
Insa Ruckdeschel

idz.de

Projekt graficzny i skład
Stephie Becker
stepiebecker.com

Tłumaczenia
Toptranslation GmbH
toptranslation.com

Druk
DBM Druckhaus Berlin-Mitte GmbH
druckhaus-berlin-mitte.de

Publikacja wydana przez International Design Center Berlin w ramach projektu „Ecodesign as a Driver of Innovation in the Baltic Sea Region (EcoDesign Circle)”. Projekt jest współfinansowany przez program Interreg Region Morza Bałtyckiego 2014-2020.

IDZ International
Design Center Berlin

Interreg
Baltic Sea Region

© 2017 International Design Center Berlin
Wszystkie prawa zastrzeżone

